

Na základě analýzy dostupných vědeckých dat a historických analogií lze konstatovat, že opakování tzv. Carringtonovy události (nejsilnější zaznamenané geomagnetické bouře z roku 1859) je nejen možné, ale z dlouhodobého hlediska statisticky nevyhnutelné. V současné době, kdy se Slunce nachází v maximu 25. slunečního cyklu (data z ledna 2026 potvrzují silné erupce třídy X), je toto riziko obzvláště aktuální.

Zde je podrobný rozbor pravděpodobnosti a reálných dopadů:

1. Zda a kdy se událost zopakuje (Pravděpodobnost)

Vědecká komunita se shoduje, že nejde o otázku „zda“, ale „kdy“. Sluneční super-bouře se řídí statistickými zákony pravděpodobnosti.

- **Pravděpodobnost 12 % za dekádu:** Klíčová studie Peta Rileyho analyzovala data za posledních 50 let a vypočítala, že pravděpodobnost výskytu události o síle Carringtonovy bouře v následujících deseti letech je přibližně **12 %**. Jiné, konzervativnější modely (např. Moriňa et al.) odhadují tuto pravděpodobnost na 0,46 % až 1,88 % za dekádu, nicméně varují, že extrémní události se vymykají běžným statistickým rozdělením.
- **Stoletá událost:** Carringtonova událost je často klasifikována jako „jednou za 100 až 150 let“. Vzhledem k tomu, že k ní došlo v roce 1859, lidstvo statisticky přesluhuje dobu klidu.
- **Současný kontext (Leden 2026):** Aktuální data ukazují, že Slunce je v mimořádně aktivní fázi. V lednu 2026 byla zaznamenána erupce, která vyvolala geomagnetickou bouři srovnatelnou s rokem 2003, což potvrzuje, že silné cykly mohou produkovat extrémní jevy i v moderní době.

2. Důsledky pro lidskou civilizaci (Technosféra)

Zatímco v roce 1859 "jen" jiskřily telegrafy a operátoři utrpěli šoky, dnešní dopad by byl devastující kvůli závislosti na elektřině a elektronice.

- **Kolaps energetických sítí:** Geomagnetická bouře indukuje v dlouhých vedeních elektrický proud (GIC). To může vést k přehřátí a roztavení jader obřích transformátorů, které jsou klíčovými uzly sítě. Výměna těchto transformátorů trvá měsíce až roky. Studie pro českou přenosovou soustavu (ČEPS) potvrdily zvýšenou poruchovost zařízení i při menších bouřích. Scénář "blackoutu" by mohl trvat týdny i měsíce.
- **Internetová apokalypsa:** Nový výzkum (Sangeetha Abdu Jyothi) upozorňuje na zranitelnost podmořských internetových kabelů. Ačkoliv optická vlákna přenášejí světlo a jsou imunní, **zesilovače signálu (repeaters)** umístěné na dně oceánů každých 50–150 km jsou elektrická zařízení citlivá na geomagnetické proudy. Jejich selhání by mohlo odříznout kontinenty od internetu na týdny, i kdyby lokální sítě fungovaly.
- **Satelity a GPS:** Masivní radiace by mohla zničit elektroniku satelitů nebo způsobit jejich pád do atmosféry v důsledku jejího "nafouknutí" a zvýšeného odporu. To by vyřadilo GPS, bankovní transakce a leteckou navigaci.

3. Důsledky pro biosféru a život na Zemi

Často opomíjeným aspektem je dopad na živé organismy a atmosféru, který by byl u události typu Carrington (nebo silnější, tzv. Miyake event) značný.

- **Destrukce ozonové vrstvy:** Extrémní sluneční částicová událost (SPE) by vedla k masivní ionizaci v atmosféře a produkci oxidů dusíku (NO_x). Modely ukazují, že taková událost by mohla zničit 20–40 % stratosférického ozonu a až 60–80 % ozonu v mezosféře na dobu několika let.
- **Nárůst UV záření:** Ztráta ozonu by umožnila průnik škodlivého UV záření na povrch. To by vedlo k nárůstu rakoviny kůže, poškození DNA u rostlin i živočichů a problémům se zrakem.
- **Dopad na mořský život:** Zvýšené UV záření by pronikalo hlouběji do oceánů, což by negativně ovlivnilo fytoplankton – základ mořského potravního řetězce a hlavního producenta kyslíku.
- **Ztráta orientace zvířat:** Zvířata, která migrují podle magnetického pole (velryby, ptáci), by byla dezorientovaná. Výzkumy již prokázaly souvislost mezi slunečními bouřemi a uvíznutím vorvaňů v Severním moři nebo narušením migrace ptáků.

Shrnutí

Pokud by se Carringtonova událost opakovala dnes, neznamenala by vyhynutí lidstva, ale pravděpodobně by ukončila současnou formu technologické civilizace na dobu několika měsíců až let, s ekonomickými škodami v rádech bilionů dolarů a ekologickými dopady trvajícími roky.